

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa E. Ś.
przeciwko H. P., J. P. i L. P.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym 30 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 30 października 2019 r., sygn. akt I ACa 1236/18, I ACz 1542/18,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. zasądza od E. Ś. na rzecz H. P. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;
3. przyznaje adwokatowi L. Z. od Skarbu Państwa Sądu Apelacyjnego w Krakowie kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych, w tym należny podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 30 października 2019 roku w sprawie z powództwa E. Ś. przeciwko

H. P., J. Z., L. P. o ochronę dóbr osobistych i zapłatę należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, o przede wszystkim publicznoprawnym celu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 października 2020 r., II CSK 670/19; z 24 lutego 2016 r., V CSK 488/15). Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Rolą skargi kasacyjnej nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i prawa pozytywnego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca przytoczyła przesłankę z art. 398⁹ § 1 punkt 4 k.p.c., tj. oczywistą zasadność.

Oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08).

Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się oczywistość naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (zob. postanowienia SN: z 5 września 2008 roku,

I CZ 64/08; z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01; z 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08).

Skarżąca wskazała na oczywistą zasadność skargi wiążącą się z naruszeniem w sposób oczywisty przepisów postępowania, tj. art. 365 § 1 w zw. z art. 366 w zw. z art. 378 § 1 w zw. z art. 386 § 4 k.p.c., a w konsekwencji także prawa materialnego, tj. art. 24 k.c. ze względu na brak rozpoznania przez sąd wszystkich zarzutów apelacyjnych podniesionych przez powódkę w apelacji, co oznacza, że doszło do nieprawidłowej kontroli apelacyjnej. Wskazywała, że wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 16 czerwca 2016 roku dotyczył naruszenia przez powódkę dóbr osobistych pozwanego podczas gdy niniejsze postępowanie dotyczyło naruszenia dóbr osobistych powódki przez pozwanego. Stąd wyrok ten ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a więc zachowania powódki. Zachowanie pozwanego wobec powódki, choć miało miejsce w tym samym dniu nie było nim rozstrzygane.

Skarżąca nie wykazała kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Według twierdzeń powódki pozwany H. P. naruszył w dniu 12 maja 2014 r. jej dobre imię i godność poprzez kopnięcie, plunięcie w twarz, pokazanie serdecznego palca jak również poprzez przypisywanie powódce obraźliwych słów. Z poczynionych przez sąd pierwszej instancji a zaakceptowanych przez Sąd Apelacyjny ustaleń wynika jednak, że powódka nie wykazała, że strony pozwanego H. P. „bezprawnych działań naruszających dobra osobiste powódki”. Wbrew twierdzeniom skargi zachowanie pozwanego wobec powódki, w dniu 12 maja 2014 r. było zatem przedmiotem rozstrzygnięcia sądu. Wskazanie przez sąd, że część zarzutów powódki dotyczyła zdarzeń z 12 maja 2014 r. i istoty sprawy, która toczyła się z powództwa H. P., L. P. przeciwko E. Ś. o naruszenie dóbr osobistych przed Sądem Rejonowym Katowice-Zachód w Katowicach i została prawomocnie osądzona, tym samym nie może stanowić podstawy do uznania, że wniesiona skarga kasacyjna jest w sposób oczywisty uzasadniona.

Z powyższych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu § 8 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Ponadto Sąd Najwyższy na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, a także § 8 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 – przyznał adwokatowi L. Z. od Skarbu Państwa Sądu Apelacyjnego w Krakowie kwotę 360 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.